

ת"פ (רמלה) 1398-07-23 - מדינת ישראל נ' פלוני

ת"פ (רמלה) 1398-07-23 - מדינת ישראל נ' פלונישלו רמלה

ת"פ (רמלה) 1398-07-23

מדינת ישראל

נגד

פלוני

בית משפט השלום ברמלה

[17.12.2024]

כבוד השופט טל ענר

גזר דין

1. הנאשם הורשע לפי הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן הכולל שני אישומים שעניינם עבירות אלימות במשפחה. כתב האישום

2. לפי האישום הראשון, ביום 28.6.23 שהה הנאשם עם ל', אשתו מזה 45 שנה (להלן, המתלוננת), בביתם בעיר לוד. המתלוננת טיגנה במחבת בצל וגזר, והנאשם התהלך במטבח ונטל שקית לחם. המתלוננת העירה לו שיניח את השקית על מנת לא להפיל לרצפה פירורים והנאשם התרגז, נטל מידה את המחבת הלוהטת והשליך אותה לעבר המתלוננת בעוד השמן החם ניתז על גופה (נגרמו לה כוויות ואדמומיות בחזה וביד), וחתיכות הבצל והגזר פגעו בשערות ראשה. המתלוננת הסתגרה בחדר השינה והזעיקה את בנה למקום, אך הנאשם החל לדפוק בחוזקה על הדלת תוך שהוא מנסה לשבור אותה וצועק על המתלוננת. כשהגיע הבן לדירה וניסה להפריד ולחצוץ פיזית בין ההורים, נטל הנאשם סכין, הפנה אותה בצורה מאיימת לבן, צעק, קילל, ואמר למתלוננת "תמותי".

3. על בסיס הודאתו בעובדות אלה הורשע הנאשם בתקיפת בת זוג הגורמת חבלה, לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין, ואיומים לפי סעיף 192 לחוק.

4. לפי האישום השלישי, כחצי שנה קודם לכן במהלך ויכוח בין בני הזוג, התרגז הנאשם וניפץ שולחן זכוכית בסלון - עבירה של היזק לרכוש במזיד לפי סעיף היזק לרכוש במזיד, עבירה לפי סעיף 452 לחוק. תסקיר, ראיות וטיעונים לעונש

5. תסקיר שירות המבחן מיום 11.7.24 מלמד שמדובר בנאשם כבן 72, ללא עבר פלילי. הנאשם גימלאי (עבד בעבר בתעשייה צבאית) ונשוי למתלוננת 45 שנה. הנאשם והמתלוננת עלו לישראל מברה"מ לשעבר בשנות התשעים. שירות המבחן התרשם כי הקשר הזוגי היה תקין במשך שנים רבות, אך בשנים האחרונות חלה הסלמה, אותה מייחס שירות המבחן לדפוסי אישיות נוקשים של הנאשם אשר "יתכן והחמירו לנוכח גילו", ולביטוי בלתי מווסת של רגשות תסכול וכעס מצטברים.
6. הנאשם התקשה להביע אמפתיה, אך מנגד ביקש לשוב ולהתגורר עם המתלוננת (ממנה הורחק לאחר מעצרו), ומסר שנוטל כדורי הרגעה. המתלוננת סיפרה לשירות המבחן על בעיותיו הרפואיות המגוונות של הנאשם, שהחמירו לאחרונה. היא הביעה רצון לסייע לו ולתמוך בו ומסרה כי אינה חוששת ממנו וכי ההתנהגויות המתוארות בכתב האישום חריגות.
7. שירות המבחן סיכם כי הקשר ארוך השנים בין בני הזוג מורכב, כאשר התלות ההדדית בשל בעיותיהם הרפואיות מכבידה על היחסים מחד, אך מאידך מדובר בקשר משמעותי ארוך ובני הזוג זקוקים זה לזה כמקור תמיכה בגילם המתקדם. בסיכומו של דבר, בהיעדר טיפול משמעותי התרשם שירות המבחן שקיים סיכון להישנות התנהגות אלימה מצד הנאשם, אך סיכון זה פחת בשל ההליך הפלילי ומחיריו. בהינתן כל האמור המליץ שירות המבחן לגזור על הנאשם מאסר מותנה.
8. המתלוננת העידה בפניי לפני שמיעת הטיעונים לעונש, לדבריה הנאשם "עכשיו בבית ושקט" (יצוין כי עובר לטיעונים לעונש הוסרו התנאים המגבילים בהליך המעצר והנאשם שב להתגורר עם המתלוננת בביתם המשותף). המתלוננת ציינה את בעיותיו הרפואיות של הנאשם המצריכות יציאות לבדיקות וטיפולים רבים.
9. התקבלה חוות דעת של הממונה על עבודות שירות לפיה אין הנאשם כשיר לריצוי עונש בעבודות שירות בשל מצבו הרפואי: מוגבלות בראיה ובשמיעה, סכרת לא מיוצבת, מחלת לב, אי ספיקת כליות ובעיות אורתופדיות בברכיים הגורמות למוגבלות בהליכה.
10. המאשימה עמדה על חומרת מעשיו של הנאשם ועל הערכים המוגנים בהם פגע. בהתבסס על פסיקה התבקשתי לקבוע מתחם ענישה הנע בין 10 ל-20 חודשי מאסר, ולהשית על הנאשם 12 חודשי מאסר.
11. ההגנה ציינה את גילו של הנאשם, עברו הנקי ומצבו הרפואי הקשה המצדיק חריגה לקולא ממתחם הענישה. הופניתי לפסיקה בעניין זה.
- דיון והכרעה

12. מתחם הענישה ייקבע כתמיד, ועל פי הוראות החוק, בהתאם לעיקרון ההלימה, תוך התחשבות בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.
13. במעשיו פגע הנאשם בערכים חברתיים מוגנים שעניינם שמירה על שלמות הגוף של המתלוננת, כבודה וביטחונה האישי, ערכים המקבלים משנה חשיבות מקום בו מדובר בהגנה על נשים במסגרת התא המשפחתי, בביתן-מבצרן, מפני התנהגות אלימה ופוגענית. באשר לעבירת האיומים שבוצעה כלפי המתלוננת, הרי שזו מהווה ביטוי מילולי לאלימות, שם נפגע ערך חברתי מוגן של הגנה על שלווה נפשו של אדם וחופש הבחירה של הפרט.
14. ברע"פ 2486/19 נאטור נ' מדינת ישראל (11.4.2019) נפסק: "עבירות אלימות נגד בן זוג פוגעות בשלמות גופו של בן הזוג, בביטחונו, בכבודו ובשלווה חיו. יש לייחס לעבירות אלו חומרה יתירה, באשר ככלל הן מתרחשות בין כתלי הבית באופן הסמוי מן העין, תוך ניצול פערי כוחות פיזיים בין בני הזוג, ולעיתים תוך ניצול תלות כלכלית ורגשית של בן או בת הזוג".
15. ר' גם רע"פ 1884/19 פלוני נ' מדינת ישראל (14.3.2019) שם נקבע כי: "עבירות האלימות במשפחה הן תופעה נפסדת המהווה נגע רע בחברה, ועל רשויות החוק והמשפט לעשות כל שביכולתן כדי להביא למיגור תופעה זו".
16. מידת הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים, במיוחד באישום הראשון - ממשית. מדובר באירוע מתמשך, בתחילתו השליך הנאשם לעבר המתלוננת מחבת עם שמן חם וגרם לה לסימני כוויה, על והכל על רקע ויכוח ביתי סתמי. פן מיוחד של חומרה נעוץ בסיכון הפוטנציאלי שיצר הנאשם, שהרי השלכה של כלי בישול לווהט עלולה לגרום לנזקים חמורים בהרבה שאינם בשליטת הנאשם, ואך במקרה לא קרה כך בענייננו.
17. זאת ועוד: הנאשם הסלים את האירוע, לאחר שצר על חדרה של המתלוננת והיכה בדלת החדר בו ניסתה להתבודד בחשש ממנו. אף כשהגיע למקום בנם המשותף לא נרגע הנאשם והמשיך להשתולל ולאיים כשהוא אוחז בסכין.
18. רמת הענישה המקובלת בעבירות אלימות במשפחה מגוונת ותלויה בנסיבות כל מקרה ומקרה, בסוג האלימות שהופעל ועוצמתו, מספר המקרים, מידת הנזק שנגרם וכדומה. מדובר בעבירות שכיחות למדי ועל כן לא מצאתי הכרח להידרש בפרוטרוט לסקירת פסיקה, אך מדיניות הענישה המקובלת בסוג זה של עבריינות מוכרת היטב ואסתפק בהפניה על דרך האזכור למספר פסקי דין מייצגים (ובהתאמות הנדרשות לענייננו):
- א. רע"פ 6485/20 ביטון נ' מדינת ישראל (11.1.2021), אושר מתחם הנע בין תקופת מאסר לריצוי בעבודות שירות, לבין מאסר למשך שנה בגין עבירות תקיפת בת זוג הגורמת חבלה ואיומים.

- ב. רע"פ 1884/19 לולו נ' מדינת ישראל (14.3.2019), ארבעה אירועי תקיפת בת זוג (כולל חבלות), מתחם המתחיל במספר חודשי מאסר.
- ג. רע"פ 8833/15 פלוני נ' מדינת ישראל (23.12.2015), ארבעה אירועי תקיפה ואיומים, אושר מתחם המתחיל במאסר מותנה.
- ד. עוד ראו, בנוסף ובשינויים המחויבים: רע"פ 340/21 מסרי נ' מדינת ישראל (28.1.21); רע"פ 1536/20 פלוני נ' מדינת ישראל (1.3.20); רע"פ 1884/19 שמריז נ' מדינת ישראל (14.3.19); רע"פ 6464/18 פלוני נ' מדינת ישראל (14.10.18).
19. בשים לב למידת הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים, לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, כמפורט לעיל, ולמדיניות הענישה הנוהגת, אני קובע כי מתחם העונש ההולם את מעשי הנאשם נע בין 9 חודשי מאסר (שניתן לרצות במקרים המתאימים בעבודות שירות) לבין 18 חודשי מאסר בפועל.
20. לאור קביעתי לעיל לגבי מתחם הענישה, ובשים לב לכך שמדובר בנאשם בן 72, נעדר הרשעות קודמות, שהודה במיוחס לו, העונש המתאים לו הוא מאסר לריצוי בעבודות שירות. דא עקא שהוא אינו כשיר לרצות עונש מסוג זה בשל מצבו הרפואי.
21. הדין מאפשר במקרים חריגים לסטות לקולא ממתחם העונש ההולם שלא מטעמי שיקום גרידא, ובכלל זה בשל מצב רפואי קשה (ע"פ 4456/14 לופוליאנסקי נ' מדינת ישראל, 29.12.15, וכן ר' יישום של כלל זה בע"פ 5703/22 בן ציון נ' מדינת ישראל, 9.11.22). נסיבות עניינו מצדיקות להשתחל דרך אותו "פתח צר" (כפי שהוגדר בעניין לופוליאנסקי הנ"ל), לחרוג ממתחם הענישה, ולהימנע מהתוצאה של כליאת הנאשם.
22. מצבו הרפואי של הנאשם קשה, כפי שפורט לעיל. מדובר למעשה בחולה לא עצמאי, תלוי בזולת ונעזר באופן צמוד במטפל, מתקשה בהליכה, שמיעה וראיה ונזקק תדיר לבדיקות וטיפולים. נראה כי מדובר בשבר כלי של ממש והדבר משליך במישורין הן על הסיכון הפיזי הנשקף ממנו (הדברים נכתבים גם לאור התרשמותי הישירה באולם בית המשפט מחולשתו, מוגבלותו ומצבו הכללי הירוד), והן על הנכונות לגזור עליו עונש מאסר, שלהתרשמותי עלול לסכנו באופן ממשי.
23. חרף האמור, לא הייתי מגיע לתוצאה אליה הגעתי אלמלא עמדת המתלוננת והתרשמותי הישירה ממנה: המתלוננת אינה חוששת מהנאשם, מעוניינת לחיות עימו, לסייע לו ולסעוד אותו, וציינה מפורשות כי מאז ששב הנאשם להתגורר עימה הוא רגוע ואף נוטל תרופות הרגעה. אוסיף בעניין זה את התרשמות שירות המבחן שהסיכון מהנאשם פחת למרות שלא השתתף בהליך טיפולי, ושההליך הפלילי וההרחקה הממושכת מן הבית השיגו אפקט הרתעתי שמאפשר להסתפק בענישה צופה פני עתיד.
24. לבסוף, אזכיר את שקבע בית המשפט העליון ברע"פ 1/09 אסרף נ' מדינת ישראל (17.3.10) "במובן הערכי אין מצבו של אדם עם מוגבלויות צריך לדעתנו להיות שונה לרעה מזה של כל אדם, לא רק בשל חוק שיוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות ... אלא בשל חובת הגינות שאינה טעונה חוק, והיא מעוגנת בערכים אנושיים בסיסיים. הרי לא יתכן, כי אדם עם מוגבלות יאסר במקום שאחר לא יאסר". לאמור, כאשר העונש המתאים לנאשם הוא מאסר שניתן לרצות בעבודות שירות, כמו בעניינינו, ובשעה שהנאשם אינו מסוגל לרצות עבודות שירות מטעם רפואי - לא יהיה זה צודק לכלוא אותו בבית האסורים מטעם זה בלבד.
- סיכום
25. לאור האמור אני דן את הנאשם לעונשים כדלקמן:
- א. שמונה חודשי מאסר מותנה, לבל יעבור במשך שלוש שנים מהיום עבירת אלימות, לרבות איומים.
- ב. התחייבות בגובה 2,500 ₪ להימנע במשך שנתיים מביצוע עבירות אלימות, לרבות איומים.
- ניתן היום, ט"ז כסלו תשפ"ה, 17 דצמבר 2024, במעמד הצדדים.